

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Gfv.VII.30.049/2013/7.szám

A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Dr. Vaskó Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Vaskó László ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek dr. Spisák Béla ügyvéd által képviselt alperes ellen követelés megfizetése iránt a Nyíregyházi Törvényszéken 8.G.15-11-040075 számon indult és a Debreceni Ítéltábla Gf.III.30.116/2012/6. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletnek az I.r. felperest érintő rendelkezésével szembeni felülvizsgálati kérelmet hivatalból elutasítja,

a jogerős ítéletnek a II.r. felperest érintő rendelkezését hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül a II.r. felperesnek 340.000 (háromszáznegyvenezer) Ft felülvizsgálati eljárási költséget. Megállapítja, hogy az alperes 45.100 (negyvenötezer-egyszáz) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket visszaigényelhet.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jelen per előzményeként folyamatban volt perben a Debreceni Ítéltábla a Pf.II.20.401/2009/7. számú ítéletével kötelezte jelen per II.r. felperesét, hogy 15 napon belül fizessen meg felperesnek 8.416.000 Ft tőkét és annak 2006. április 1. napjától járó késedelmi kamatait. arra kötelezte, hogy egyetemlegesen fizessen meg az I-II.r. alpereseknek (a jelen per I-II.r. felpereseinek) 1.550.000 Ft elsőfokú és 500.000 Ft másodfokú perköltséget. A Debreceni Ítéltábla ezen ítéletét az I.r. alperes (a jelen per I.r. felperese) jogi képviselője 2010. január 7-én vette kézhez. Az alperes 2009. december 31-én kelt levelében értesítette az I.r.

felperest, hogy bankszámlája terhére (amely ténylegesen a II.r. felperes bankszámlája volt), jogerős, végrehajtható okiraton alapuló beszédési megbízás került benyújtásra és befogadásra 10.851.802 Ft összegre vonatkozóan a „Debreceni Ítéltábla Pf.II.20.401/2009/7. számú ítélet végrehajtása” közleménnyel. Az alperes az fizető felet megjelölő azonnali megbízás teljesítéseként 2009. december 31-én a II.r. felperes bankszámlájáról 10.851.802 Ft összeget leemelt.

A Debreceni Ítéltábla hivatkozott jogerős ítélete ellen a jelen per II.r. felperese által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán eljáró Legfelsőbb Bíróság a Pfv.III.21.167/2010/3. számú ítéletével a jogerős ítéletet részben megváltoztatta és a jelen per II.r. felperesét marasztaló összeget 4.809.160 Ft-ra és annak késedelmi kamataira leszállította.

A felperések keresetükben mindketten arra hivatkoztak, hogy a jogi képviselője által előterjesztett azonnali beszédési megbízás alperesi teljesítése jogellenes volt. Az I.r. felperes előadta, hogy kénytelen volt az alperessel korábban megkötött hitelkeretből igénybe venni a jogellenesen leemelt 10.851.802 Ft-ot. Az ebből eredő többletköltséget az I.r. felperes kárként kívánta érvényesíteni az alperessel szemben a Pp. 339. § /1/ bekezdésére hivatkozással, melynek összegét - a másodfokú eljárásban pontosítva 501.547 Ft-ban jelölte meg.

A II.r. felperes elsődleges kereseti kérelmében 10.851.802 Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérte az alperes kötelezését a 2009. évi LXXXV. törvény (Pft.) 44. § /1/ bekezdés c) pontja alapján által az I-II.r. felpereseknek egyetemlegesen fizetendő 2.050.000 Ft perköltség végrehajtásával kapcsolatban felmerült végrehajtási költségnek, összesen 180.531 Ft-nak és ezek után járó késedelmi kamatoknak a megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában mindösszezszerűségében vitatta. Álláspontja szerint a beszédési megbízás teljesítéskor nem kellett vizsgálnia azt, hogy eltelt-e a teljesítési határidő, a 2009. november 1-je előtt hatályos Pft. 66. § /1/ bekezdése alapján erre joga sem volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletével az I.r. felperes keresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a II.r. felperesnek 10.851.802 Ft-ot és annak járulékait, valamint 180.532 Ft-ot és annak járulékait. Megítélése szerint a Ptk. 529. §-ának /1/ bekezdése, 474. §-ának /1-2/ bekezdései értelmében az alperesnek a bankszámla szerződés alapján a megbízója érdekében kötelessége volt vizsgálnia azt, hogy a hozzá benyújtott beszédési megbízások szabályszerűek voltak-e, azaz a perbeli esetben ellenőriznie kellett volna azt is, hogy a jogerős ítélet végrehajtható-e, vagyis eltelt-e a határozatban foglalt teljesítési

határidő. Az alperes által 2009. december 31-én végrehajtott banki művelet, a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) rendelkezéseibe ütközött, tehát jogellenes volt, az alperes a hozzá benyújtott azonnali beszédési megbízás teljesítését a 2009. november 1-jén hatályban lépett 18/2009.(VIII.6.) MNB rendelet 2. § /2/ bekezdése, illetve Pft. 37. § /1-2/ és /4/ bekezdései szerint végezhetette volna el.

Az elsőfokú bíróság az I.r. felperes keresetét azért nem találta alaposnak.

Az I.r. felperes és az alperes által benyújtott fellebbezések folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét részben megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I.r. felperesnek 501.547 Ft-ot és annak járulékait. Egyes, a perköltséget érintő rendelkezéseken kívül egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A fellebbezések indokaira tekintettel többek között arra hivatkozott: a Pft. 2009. november 1-jétől hatályos 66. § /1/ bekezdése értelmében a kötelezett felhatalmazása nélkül akkor lehetett teljesíteni az azonnali beszédési megbízást, ha a bírósági végrehajtás általános feltételei a Pft. hatályba lépését megelőzően már fennálltak. A Vht. 13. §-ának /1/ bekezdése értelmében a végrehajtásnak az is a feltétele, hogy a teljesítési határidő leteljen. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a Vht. ezen rendelkezése irányadó volt a perbeli beszédési megbízás teljesítésének időpontjában is, az alperes akkor járt volna el jogszerűen, ha a jogosulttól megköveteli annak igazolását, hogy a teljesítési határidő már letelt. Mivel a jogerős ítélet még nem volt végrehajtható, az azonnali beszédési megbízás teljesítéséhez a Pft. 66. § /1/ bekezdésében írt jogszabályi feltételek nem álltak fenn, az alperes a jóváhagyást nem tudta igazolni, ezért önként lett volna köteles az eredeti számlaállapot helyreállítására és az egyéb jogkövetkezmények alkalmazására.

A jogerős ítélet ellenelőterjesztett felülvizsgálati kérelmében az alperes elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperesek keresetének elutasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint a jogerős ítélet a Pft. 65. § /4/ bekezdésébe, 66. § /1/ bekezdésébe, a 21/2006.(XI.24.) MNB rendelet 28. § /4/ bekezdésébe és a 18/2009.(VIII.6.) MNB rendelet 51. § /5/ bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő. E körben arra hivatkozott, hogy a bírósági végrehajtási eljárásra, illetve a pénzforgalmi úton történő behajtásra vonatkozó szabályok élesen elkülönülnek egymástól. A 21/2006. (XI.24.) MNB rendelet 28. §-a egyértelműen, kógens és taxatív módon határozza meg, hogy a jogosultnak milyen okiratokat kell csatolnia a végrehajtás jelzéssel ellátott azonnali beszédési

megbízáshoz. A jogosult ezen túlmenően egyéb okmányok csatolására nincs kötelezve, és az alperes sem jogosult a fizetési megbízás kötelező teljesítését további feltételekhez kötni. Az MNB rendelet 25. §-a sem írja elő a teljesítési határidő letelte igazolását, az alperesnek nem volt feladata és kötelezettsége sem a Pp., sem a Vht. alapján az azonnali beszédési megbízás teljesítése során a jogerős ítélet szerinti teljesítési határidő leteltének igazoltatása. Az ezzel ellentétes megállapítást tartalmazó jogerős ítélet ez okból jogszabálysértő.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy az eljárás bíróságok megsértették a Pp. 2. § /1/ bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, valamint a Pp. 3. §-ába foglalt rendelkezési és tárgyalási elvet azzal, hogy nem vették figyelembe az alperes bizonyítási indítványát. Az alperes az elsőfokú eljárás során tanúként kérte kihallgatni az eljárás önálló bírósági végrehajtót arra a tényre nézve, hogy milyen összegű végrehajtási költség merült volna fel.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a jogerős ítélet a Pp. 206. § /1/ bekezdésébe ütköző módon jogszabálysértő. Álláspontja szerint mindenképpen csak a folyószámla hitelkeretből volt teljesíthető a terhelésből beszédett összeg, a kötelezett felperes részéről történő esetleges önkéntes teljesítése esetén is csak a folyószámla hitelkeret nyújtott volna fedezetet a teljesítésre, így e jogcímen kár keletkezése eleve kizárt. Megítélése szerint e körben a kártérítés törvényi tényállási elemei nem valósultak meg. Hivatkozott arra is, hogy a per során mindvégig vitatta a 2.050.000 Ft-os eljárási költség beszámíthatóságát, illetve az I.r. felperes kártérítési igényének összegszerűségét.

Az I.r.-II.r. felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet az alperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

A Pp. 271. § /2/ bekezdése értelmében nincs helye felülvizsgálatnak olyan vagyoni jogi ügyben, amelyben a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték a 3.000.000 Ft-ot nem haladja meg. A jogerős ítéletnek az I.r. felperes részére megítélt és az alperes által felülvizsgálati kérelmében támadott rendelkezése ezen összeghatár alatt van, ezért a Kúria a felülvizsgálati kérelemnek ezt a részét érdemben nem vizsgálhatta, azt a Pp. 273. § /2/ bekezdés a) pontja alapján hivatalból elutasította.

A Kúria a jogerős ítéletnek a II.r. felperes javára történt alperesi marasztalással kapcsolatos részét a Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján nem találta jogszabálysértőnek.

Az eljáró bíróságok helyesen állapították meg, hogy a Debreceni Ítéletábrla Pf.II.20.401/2009/7. sz., 2009. október 1-jén kihirdetett ítélete 2010. január 23-án vált végrehajthatóvá. A perbeli beszédési megbízás teljesítésére irányadó Pft. rendelkezései 2009. november 1-jén léptek hatályba azzal, hogy - a 66. § /1/ bekezdése szerint - ha a bírósági végrehajtás általános feltételei e törvény hatálybalépését megelőzően már fennálltak, a pénzkövetelés pénzforgalmi úton történő behajtására jogosult, a fizetésre kötelezett fél erre vonatkozó felhatalmazása hiányában is benyújthat ilyen beszédési megbízást. A Kúria egyetért a másodfokú bírósággal abban, hogy a perbeli beszédési megbízás teljesítésekor a végrehajtás feltételei nem álltak fenn, így a Pft. hivatkozott átmeneti rendelkezését nem lehetett jogszerűen alkalmazni. Az alperesnek a 2009. november 1-je után hatályba lépett rendelkezések alapján kellett volna vizsgálnia, hogy a beszédési megbízás teljesítésének feltételei fennálltak-e. Az ekkor hatályos szabályok szerint pedig a II.r. felperes jóváhagyásának beszerzésére lett volna szükség. A Kúria megítélése szerint az alperes csak akkor alkalmazhatta volna az átmeneti rendelkezéseket, ha megbizonyosodik, hogy a Pftv. 66. § /1/ bekezdésének rendelkezései alkalmazhatók-e a perbeli beszédési megbízás teljesítésére is. A Kúria e körben utal arra, hogy a Pp. 219. § /2/ bekezdésének az ítélet írásba foglalására vonatkozó szabályaiból nem lehet megalapozott következtetést levonni arra, hogy egy jogerős ítélet mikor válik végrehajthatóvá. A jogerős, és ezáltal a végrehajthatóság tényét a Pp. a kézbesítésnek és nem az ítélet írásba foglalásának az időpontjához köti. A fent kifejtettekre tekintettel a Kúria a hivatkozott MNB rendeletekkel kapcsolatos alperesi álláspontot szükségtelennek találta vizsgálni, figyelemmel a magasabb szintű jogszabály rendelkezésére.

A Kúria szerint az sem vitatható, hogy az alperes által jogellenesen leemelt összeg a II.r. felperesnek visszajár a Pft. 44. § /1/ bekezdés a) és b) pontjai alapján. A II.r. felperes okiratokkal igazolta a végrehajtási eljárás kapcsán felmerült költségeit, ezért a végrehajtó megkeresése szükségtelen volt, az alperes erre irányuló bizonyítási indítványát a perben eljáró bíróságok a Pp. 3. § /4/ bekezdésére is figyelemmel okszerűen tagadták meg, ezáltal az alperesnek nem sérült a Pp. 2. § /1/ bekezdésében rögzített tisztességes eljárásához való joga.

A Kúria utal arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban nem értékelhető, hogy a Legfelsőbb Bíróság a 2011. január 31-én kelt Pfv.III.21.167/2010/3. sz. ítéletével jelen per II.r. felperesét marasztaló összegét 4.809.160 Ft-ra leszállította. Erre a tényre az alperes a fellebbezésében nem hivatkozott, így e körben a másodfokú bíróságnak - figyelemmel a Pp. 252. §-ában foglalt, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem közötti elbírálás korlátaira - nem kellett döntenie, ezért ezt a kérdést a Pp. 270. § /2/ bekezdés alapján a Kúria sem vizsgálhatta felül.

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletnek a II.r. felperest érintő rendelkezését a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperes pervesztességére tekintettel a Pp. 270. § /1/ bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján - figyelemmel a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § /2/ és /5/ bekezdéseire - a Kúria őt kötelezte a II.r. felperes - az ÁFA-t is magában foglaló 330.00 Ft ügyvédi munkadíjból és 10.000 Ft utazási költségből álló - felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére. Az alperes az Itv. 58. § /1/ bekezdés f) pontja szerint mérsékelt illeték visszaigénylésére jogosult a felülvizsgálati kérelem egy részének hivatalból történő elutasítására tekintettel.

Budapest, 2013. november 12.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó-bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró